

landelijke
data
alliantie

Arbeidsmarktmonitor Gastvrijheidssector 2022

Samenvatting resultaten

Arbeidsmarktmonitor Gastvrijheidssector

Gastvrijheid is hét fundament voor een aantrekkelijke bestemming. Om deze reden is een gastvrije sector één van de strategische prioriteiten in Perspectief 2030; de landelijke visie op bestemming Nederland. Voor een optimale gastvrijheidsbeleving dient blijvend geïnvesteerd te worden in het imago, de professionaliteit en de aantrekkelijkheid van de sector als werkgever. Om hier gericht op te kunnen sturen is data over bijvoorbeeld de arbeidsmarkt van groot belang. Daarnaast vraagt de krappe arbeidsmarkt om goede data en inzichten.

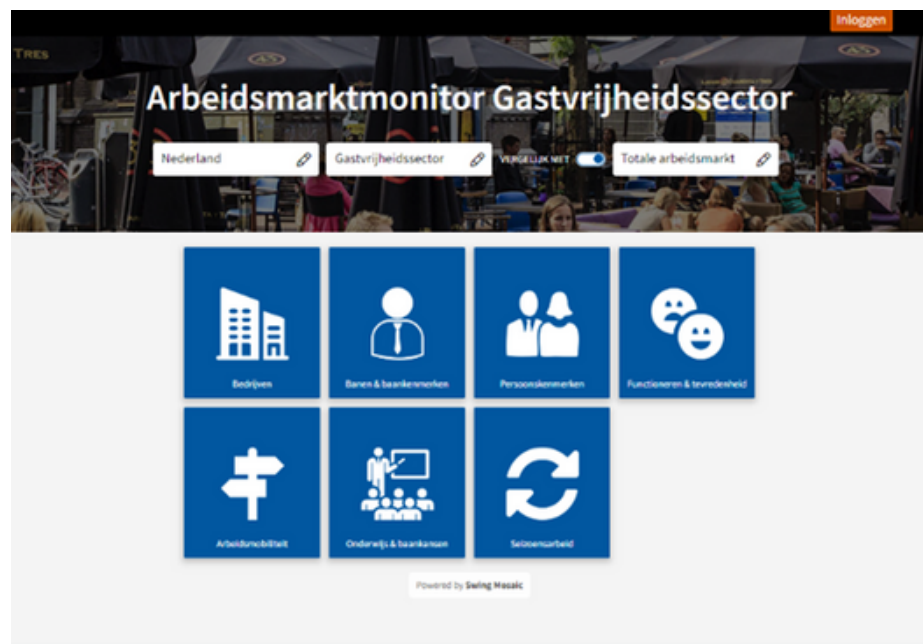
In 2019 is NBTC gestart met de Arbeidsmarktmonitor Toerisme om meer inzicht te krijgen in de toeristische arbeidsmarkt. Middels een dashboard is een integraal overzicht gegeven van allerlei aspecten rond arbeid/werkgelegenheid voor de sector Toerisme en/of onderdelen daarbinnen. Variërend van aantal bedrijven, banen en baankenmerken tot arbeidsmobiliteit, onderwijs en baankansen.

In 2021 is de eerste stap gezet richting de verbreding van de monitor naar de Gastvrijheidssector, samen met enkele leden van Gastvrij Nederland (KHN, SVH, Club van Elf, HISWA-RECRON en NBTC). Dit heeft geresulteerd in een Arbeidsmarktmonitor Gastvrijheidssector 2021.

Nu een jaar later zijn we de monitor verder gaan verbreden met nu 8(!) Gastvrij Nederland leden; WEM, KNV, HISWA-RECRON, Club van Elf, CLC-Vecta, KHN, SVH, ANVR en NBTC). Deze samenwerking heeft geresulteerd in een nieuwe Arbeidsmarktmonitor Gastvrijheidssector 2022.

De verbreding van de monitor heeft mede plaats kunnen vinden door een financiële bijdrage van het Ministerie van Economische Zaken & Klimaat als onderdeel van een aanvullende subsidie t.b.v. de Landelijke Data Alliantie.

De Arbeidsmarktmonitor Gastvrijheidssector 2022 bevat cijfers van 2021. Het jaar waarin de gehele sector herstelde na de impact van COVID-19.

Deze monitor is samengesteld door [ABE](#) en [NBTC](#), in samenwerking met Gastvrij Nederland. Deze monitor kwam mede tot stand door een financiële bijdrage van het ministerie van Economische Zaken en Klimaat.

Dashbord Arbeidsmarktmonitor Gastvrijheidssector

Het dashboard Arbeidsmarktmonitor Gastvrijheidssector omvat de directe werkgelegenheid van de Gastvrijheidssector. Indirecte werkgelegenheid is hierbij niet meegenomen (bijvoorbeeld toeleveranciers in de horeca). Ook uitzendkrachten zijn hierin niet opgenomen.

Onderstaand wordt kort op een aantal belangrijke uitkomsten uit de nieuwe arbeidsmarktmonitor ingegaan. Hierbij wordt de Gastvrijheidssector als uitgangspunt genomen. In het dashboard is een overzicht opgenomen welke type bedrijven, aan de hand van de SBI codes, zijn meegenomen in de monitor. Onderstaande resultaten kunnen ook per (deel)sector worden bekeken of er kan een vergelijking worden gemaakt met de arbeidsmarkt van enkele andere sectoren zoals bouw of zorg. Ook is de data op regionaal niveau beschikbaar.

In **bijlage** van dit document is de SBI code indeling opgenomen.

In deze samenvatting zijn alle branches in de gastvrijheid samengenomen. Dit heeft invloed op de gepresenteerde data. De data kunnen per branche verschillen van het algemene beeld. We raden aan om de data ook per branche te bekijken en te vergelijken. Het dashboard biedt de mogelijkheid om per branche de data te bekijken.

Resultaten Gastvrijheidssector 2021

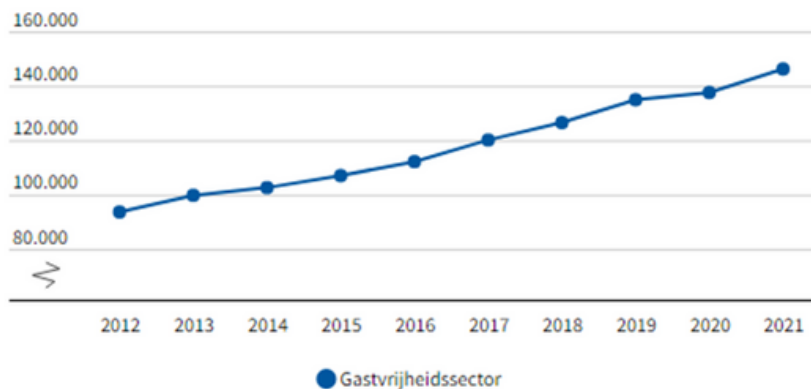
Belangrijkste resultaten uit de Arbeidsmarktmonitor Gastvrijheidssector 2022:

Bedrijven

In 2021 telde Nederland ruim 146.000 bedrijven binnen de gastvrijheidssector. Dit is ongeveer 7% van het totaal aantal bedrijven in Nederland. In 10 jaar tijd is het aantal bedrijven in de sector met 66% gegroeid. Ook in 2020, tijdens (het begin van) de coronapandemie steeg het aantal bedrijven in de Gastvrijheidssector, alhoewel dit wel een lichte afvlakking van de groei was. In 2021 steeg het aantal bedrijven verder met 6%.

Figuur 1: Ontwikkeling aantal bedrijven in de Gastvrijheidssector

Ontwikkeling aantal bedrijven Nederland

Tabel 1. Aantal bedrijven en ontwikkeling bedrijven per sector (afgerond op 1.000)

Sector	Aantal bedrijven in 2021	+/- t.o.v. 2020
Gastvrijheidssector*	146.000	+ 6%
Evenementen	136.000	+ 8%
Toerisme	71.000	+ 5%
Horeca	63.000	+ 7%
Watersport en recreatie	17.900	+ 7%
Nederlandse dagattracties	8.000	+ 9%
Reissector	6.400	+ 3%

* De totale Gastvrijheidssector is geen optelling van de verschillende sectoren. Dit komt omdat sommige typen bedrijven tot meerdere sectoren behoren of niet tot de gastvrijheidssector worden gerekend. In de evenementen sector bijvoorbeeld zijn er enkele type bedrijven die niet tot de gastvrijheidssector zijn toegerekend.

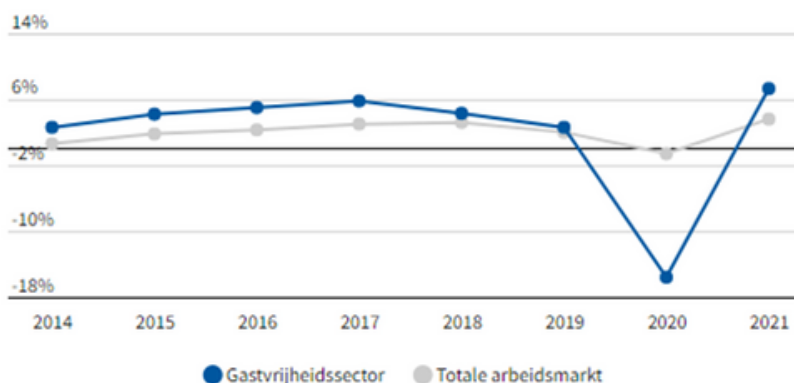
Ook de andere sectoren laten een groei zien ten opzichte van 2020. Vooral in de sector dagattracties zien we een stijging ten opzichte van 2020 (+ 9%).

Banen & Baankenmerken

Het aantal banen in de gastvrijheidssector bedroeg in 2021 in totaal bijna 646.000 banen. Dit is bijna 6% van de totale werkgelegenheid in Nederland. Uitgedrukt in FTE's ging dit om ruim 408.000, 5% van de totale werkgelegenheid in Nederland. De Gastvrijheidssector is hard geraakt door de corona pandemie. In aantal bedrijven viel dit nog mee, maar in aantal banen is deze impact goed zichtbaar. In 2020 daalde het aantal FTE's met -16%. Terwijl de totale arbeidsmarkt met slechts -0.6% in FTE daalde. Dat de gastvrijheidssector weer herstellende is, zien we terug in de groei van afgelopen jaar. Na de enorme daling is het aantal FTE's nu weer met 7% gegroeid. Het aantal FTE's ligt hiermee op 90% ten opzichte van de periode voor corona (2019). Niet alle sectoren groeien even hard. De reissector blijft met een daling van - 9% achter op de rest van de Gastvrijheidssector. Horeca laat de grootste groei in FTE zien (+ 11%). Het aantal FTE in de horeca daalde ook het hardst in 2020 (met - 18%, net als de Reissector toen).

Figuur 2: Ontwikkeling aantal FTE's in de Gastvrijheidssector

Ontwikkeling aantal fte t.o.v. voorgaande jaar Nederland

Tabel 2. Aantal FTE's en de ontwikkeling FTE's per sector (afgerond op 1.000)

Sector	Aantal FTE in 2021	+/- t.o.v. 2020
Gastvrijheidssector	408.000	+ 7%
Toerisme	313.000	+ 8%
Horeca	249.000	+ 11%
Evenementenbranche	103.000	+ 7%
Watersport en recreatie	40.000	+ 7%
Nederlandse dagattracties	31.000	+ 8%
Reissector	16.000	- 9%

In de gastvrijheidssector wordt relatief vaak parttime gewerkt. Ongeveer 30% van de werknemers werkt minder dan 16 uur, ten opzichte van 15% van de totale arbeidsmarkt. Ook wordt er binnen de gastvrijheidssector vaker een tijdelijk contract afgesloten. Circa 50% van de werkenden heeft een contract voor een bepaalde tijd (t.o.v. 32% binnen de totale arbeidsmarkt). Opvallend is dat het aandeel werkenden met een bepaalde tijd is toegenomen ten opzichte van 2020 (van 41% naar 50%). Het gemiddelde bruto jaarinkomen per fte ligt beduidend lager dan het landelijke gemiddelde (27.900 euro vs. 44.800 euro).

Figuur 3: Verdeling naar omvang werkweek

Verdeling naar omvang werkweek

Nederland

Gastvrijheidssector

Totale arbeidsmarkt

0% 20% 40% 60% 80% 100%

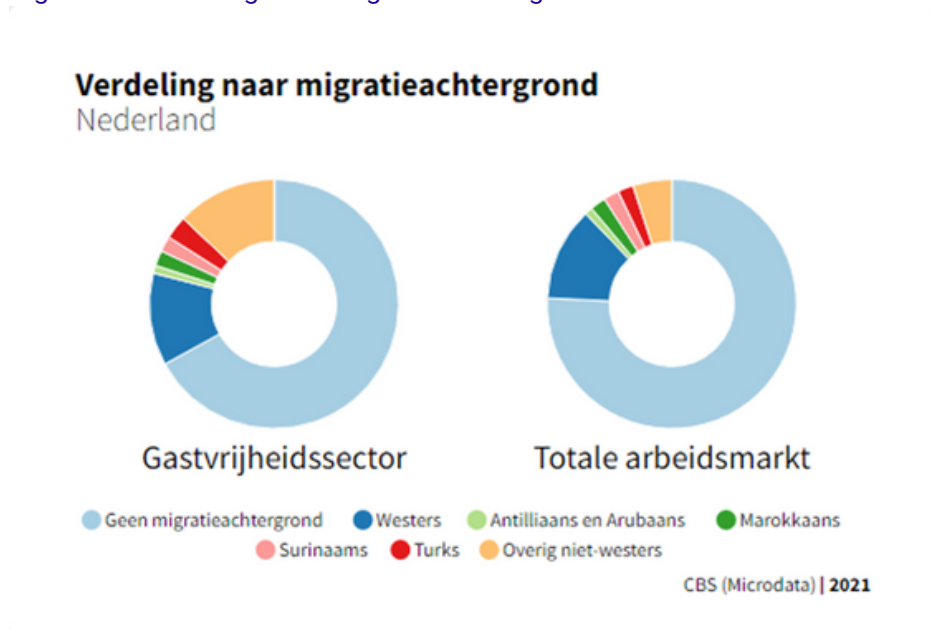
0 tot 8 uur 8 tot 16 uur 16 tot 24 uur 24 tot 32 uur 32 uur of meer

CBS (Microdata) | 2021

Persoonskenmerken

Nederlanders die in de gastvrijheidssector werken zijn relatief jong. De gemiddelde leeftijd ligt 6 jaar lager in vergelijking met de totale arbeidsmarkt (36 jaar vs. 41 jaar). Vooral het aandeel 15–24 jaar (35%) is in de sector hoger in vergelijking met de totale arbeidsmarkt (16%). Ruim een kwart van de Nederlanders werkzaam in de gastvrijheidssector is 45 jaar en ouder. Binnen de totale arbeidsmarkt is dit 44%. Vaste medewerkers zijn gemiddeld iets ouder. De verhouding man/vrouw is ongeveer gelijk. In de gastvrijheidssector werken relatief veel personen met een migratieachtergrond; 33% vs. 25% totale arbeidsmarkt. Het opleidingsniveau ligt lager dan de totale arbeidsmarkt. Voor ruim een kwart is primair onderwijs of vmbo de hoogst afgeronde opleiding; voor de totale arbeidsmarkt ligt dit aandeel op 18%.

Figuur 3: Verdeling naar migratieachtergrond

Functioneren & tevredenheid

Het ziekteverzuim in de gastvrijheidssector ligt onder het gemiddelde, respectievelijk 3,4% versus 4,3% landelijk. Uit onderzoek in 2020 blijkt dat werknemers binnen de gastvrijheidssector zijn het meest tevreden met de woon-werk afstand. Ook het vaste contract en goede leidinggevende zijn aspecten waar werknemers tevreden over zijn.

Arbeidsmobiliteit

In 2021 is de instroom van personeel in de gastvrijheidssector weer gegroeid en hoger dan de uitstroom van personeel. Ruim een kwart (28%) van de werkenden is ingestroomd in de sector. In 2020 was het aandeel “instromers” slechts 17%. In 2020 zagen we een enorme uitstroom van personeel in de gastvrijheidssector (40%). In 2021 is dit gedaald naar 20%, dit aandeel is zelfs lager dan voor de corona crisis in 2019 (24%).

Vooraf in de Horeca is de instroom van personeel weer toegenomen (van 21% naar 35%) en de uitstroom afgenomen (van 50% naar 24%). Binnen de reissector zien we dat de uitstroom (26%) nog steeds hoger is dan de instroom (15%). Dat zorgt dan ook voor een daling van de FTE's die we eerder hebben laten zien.

De instromers binnen de gastvrijheidssector waren vooral jongeren tussen de 15–24 jaar. De meeste instromers kwamen vanuit een opleiding of een andere baan.

De instromers die een vanuit een andere baan kwamen, kwamen uit de sector “handel” (34%), “uitzendbranche” (26%) of “zakelijke dienstverlening” (26%). De uitstromers die overtapte naar een andere baan, stapten vaak over naar “handel” (26%), uitzendbranche (19%) en overheid en zorg (17%).

Vooruitblik op resultaten 2022 (Q1 t/m Q3 2022)

In de Arbeidsmarktmonitor Gastvrijheidssector zijn enkele maandcijfers opgenomen die alvast een inkijk geven over het jaar 2022. Let op in de maandcijfers zijn geen zelfstandigen meegenomen, hierdoor liggen de aantallen gemiddeld lager dan de jaarcijfers.

- **Aantal dienstverbanden.**

Het aantal dienstverbanden in de eerste drie kwartalen van 2022 laat een positieve ontwikkeling zien ten opzichte van dezelfde periode in 2021 (Q1 = +14%, Q2 = +29%, Q3 = +6%). In het eerste kwartaal van 2022 is het aantal banen nog lager in vergelijking met de periode voor Corona (2019), respectievelijk 509.000 en 580.000 banen. In de eerste drie kwartalen van 2022 is het aantal dienstverbanden sterk toegenomen, maar nog net onder het niveau van 2019. Ook het aantal FTE's laat een positieve ontwikkeling zien ten opzichte van dezelfde periode vorig jaar (Q1 = +8%, Q2 = 23%, Q3 = 5%) en is hiermee nog net onder het niveau van 2019.

- **In- en uitstroom**

Het aantal werknemers die in de Gastvrijheidssector zijn komen werken (instroom) is in de eerste twee kwartalen van 2022 nog steeds hoger in vergelijking met de werknemers die de sector hebben verlaten (uitstroom). Vooral in het eerste kwartaal is de instroom het hoogst geweest. De instroom in de volgende kwartalen neemt iets meer af. En de uitstroom neemt iets meer toe. In het derde kwartaal is de instroom en uitstroom van werknemers nagenoeg gelijk. De toenemende uitstroom zie je elk jaar terug in het derde kwartaal.

Over de arbeidsmarktmonitor

Ten behoeve van de ontwikkeling van de arbeidsmarktmonitor is gebruik gemaakt van een groot aantal bronnen. Naast CBS microdata waren dat onder meer de Nederlandse Enquête Arbeidsomstandigheden van TNO en de Enquête beroepsbevolking van het CBS, DUO e.d.

De resultaten geven niet alleen inzicht in allerlei aspecten van de arbeidsmarkt in de gastvrijheidssector, maar zetten ook uitkomsten in relatie tot de totale arbeidsmarkt. En biedt daarnaast mogelijkheden tot verdere verdieping op (deel)sectoren. Verder bestaat de mogelijkheid om cijfers te verbijzonderen naar bijvoorbeeld provincies, arbeidsmarktregio's en gemeenten. De meest recente resultaten in de arbeidsmarktmonitor hebben betrekking op 2021. Doordat data over meerdere jaren is opgenomen worden trends zichtbaar.

Wil jij weten hoe de arbeidsmarkt in jouw regio er uit ziet? Of wil je zelf analyses maken binnen een bepaalde deelbranche? [Bekijk dan hier ons nieuwe dashboard.](#)

BIJLAGE: Indeling SBI code vorige meting (Arbeidsmarktmonitor Gastvrijheidssector 2022)

Toelichting CBS-microdata

NBTC heeft in overleg met de deelnemende (branche) organisaties op basis van een clustering van de SBI codes van bedrijven deelbranches en subbranches. Hieronder is een overzicht gemaakt met de indelingen naar subbranche, deelbranche, branche en sector.

Van subbranche tot branche

Subbranche	Deelbranche	Branche
Bioscopen en theaters	Cultuur	Vermaak
Podiumkunst	Cultuur	Vermaak
Musea & Exposities	Cultuur	Vermaak
Dagrecreatie	Dagattracties	Vermaak
(pret)parken/(dieren)tuinen		
Retail speelgoed/souvenirs	Retail	Vermaak
Overige gastvrijheidssector	Overige gastvrijheidssector	Vermaak
Eventcatering	Kantines en catering	Kantines en catering
Kantines en contractcatering	Kantines en catering	Kantines en catering
Organisatie van congressen en beurzen	Organisatie van congressen en beurzen	Organisatie van congressen en beurzen
Restaurants	Restaurants	Eet- en drinkgelegenheden
Cafeteria's, snackbars en ijssalons	Overige eet-en drinkgelegenheden	Eet- en drinkgelegenheden
Cafés	Overige eet-en drinkgelegenheden	Eet- en drinkgelegenheden
Passagiersvervoer luchtvaart	Passagiersvervoer luchtvaart	Vervoer van passagiers
Passagiersvervoer taxi & weg	Passagiersvervoer taxi en weg	Vervoer van passagiers
Passagiers per trein	Passagiersvervoer trein en ferry	Vervoer van passagiers
Passagiersvaart en veerdiensten	Passagiersvervoer trein en ferry	Vervoer van passagiers
Reisbemiddeling en informatieverstrekking	Reissector	Reissector
Reisorganisatie	Reissector	Reissector
Hotels	Hotels	Logiesverstrekking
Verblijfsrecreatie Bungalows	Verblijfsrecreatie	Logiesverstrekking
Verblijfsrecreatie kampeerterreinen en groepsaccommodaties	Verblijfsrecreatie	Logiesverstrekking
Handel in kampeerartikelen	Recreatie	Recreatie
Dagrecreatie overig	Recreatie	Recreatie
Handel in watersport	Watersport	Vermaak
Watersportrecreatie	Watersport	Vermaak
Bouw van sport- en recreatievoertuigen	Watersport	Vermaak

Van subbranche tot sector (deel 1)

Subbranche	Sector			
	Horeca	Toerisme	Watersport & recreatiesector	Dagattracties
Bioscopen en theaters				X
Podiumkunst				X (alleen vriendenkringen)
Musea & Exposities				X
Dagrecreatie (pret)parken/(dieren)tuinen			X	X
Retail speelgoed/souvenirs				X
Overige gastvrijheidssector				
Eventcatering	X			
Kantines en contractcatering	X			
Organisatie van congressen en beurzen		X		X
Restaurants	X	X		
Cafeteria's, snackbars en ijssalons	X	X		
Cafés	X	X		
Passagiersvervoer luchtvaart		X		
Passagiersvervoer taxi & weg		X		
Passagiers per trein		X		
Passagiersvaart en veerdiensten		X		
Reisbemiddeling en informatieverstrekking		X		
Reisorganisatie		x		
Hotels	X	X		
Verblijfsrecreatie Bungalows		X	X	
Verblijfsrecreatie kampeerterreinen en groepsaccommodaties		X	X	
Bouw van sport- recreatie vaartuigen			X	
Handel in watersport			X	
Handel in kampeerartikelen			X	
Watersportrecreatie			X	
Dagrecreatie overig			X	

Van subbranche tot sector (deel 2)

Subbranche	Sector		
	Reissector	Evenementen branche	Gastvrijheidssector
Bioscopen en theaters		x	X
Podiumkunst		x	X
Musea & Exposities			X
Dagrecreatie (pret)parken/(dieren)tuinen			X
Retail speelgoed/souvenirs			
Overige gastvrijheidssector		X (evenement gerelateerd)	X
Eventcatering		x	X
Kantines en contractcatering			X
Organisatie van congressen en beurzen		x	X
Restaurants			X
Cafeteria's, snackbars en ijssalons			X
Cafés			X
Passagiersvervoer luchtvaart			X
Passagiersvervoer taxi & weg			X
Passagiers per trein			X
Passagiersvaart en veerdiensten			X
Reisbemiddeling en informatieverstrekking	X		X
Reisorganisatie	X		x
Hotels			X
Verblijfsrecreatie Bungalows			X
Verblijfsrecreatie kampeerterreinen en groepsaccommodaties			X
Bouw van sport- recreatie vaartuigen			
Handel in watersport			
Handel in kampeerartikelen			
Watersportrecreatie			X
Dagrecreatie overig		x	X

Van SBI tot subbranche (deel 1)

SBI- code	SBI omschrijving	Subbranches
59140	Bioscopen	Bioscopen / theaters
90041	Theaters en schouwburgen	Bioscopen / theaters
30120	Bouw van sport- en recreatievaartuigen	Bouw van sport- en recreatievaartuigen
46492	Groothandel in watersportartikelen	Handel in watersport
47642	Winkels in watersportartikelen	Handel in watersport
46493	Groothandel in kampeerartikelen (geen caravans)	Handel in kampeerartikelen
47644	Winkels in kampeerartikelen	Handel in kampeerartikelen
47650	Winkels in speelgoed	Retail speelgoed / souvenirs
47789	Winkels gespecialiseerd in overige artikelen n.e.g.	Retail speelgoed / souvenirs
49100	Personenvervoer per spoor (geen tram of metro)	Passagiersvervoer per trein
49320	Vervoer per taxi	Passagiersvervoer taxi & weg
49391	Ongeregeld personenvervoer over de weg	Passagiersvervoer taxi & weg
50100	Zee- en kustvaart (passagiersvaart en veerdiensten)	Passagiersvaart en veerdiensten
50300	Binnenvaart (passagiersvaart en veerdiensten)	Passagiersvaart en veerdiensten
51100	Personenvervoer door de lucht	Passagiersvervoer luchtvaart
55101	Hotel-restaurants	Hotels
55102	Hotels (geen hotel-restaurants), pensions en conferentieoordn	Hotels
55201	Verhuur van vakantiehuisjes en appartementen	Verblijfsrecreatie bungalows
55202	Jeugherbergen en vakantiecampen	Verblijfsrecreatie kampeerterreinen en groepsaccommodaties
55300	Kampeerterreinen	Verblijfsrecreatie kampeerterreinen en groepsaccommodaties
55900	Overige logiesverstrekking	Verblijfsrecreatie kampeerterreinen en groepsaccommodaties
56101	Restaurants	Restaurants
56102	Cafeteria's, lunchrooms, snackbars, eetkramen e.d.	Cafeteria's, snackbars and ijssalons
56103	Ijssalons	Cafeteria's, snackbars and ijssalons
56210	Eventcatering	Eventcatering
56290	Kantines en contractcatering	Kantines en contractcatering
56300	Cafés	Cafés
77210	Verhuur van sport- en recreatieartikelen	Watersportrecreatie
85511	Zeil- en surfscholen	Watersportrecreatie
93152	Roei-, kano-, zeil- en surfsport e.d.	Watersportrecreatie
93291	Jachthavens	Watersportrecreatie
79110	Reisbemiddeling	Reisbemiddeling en informatieverstrekking
79900	Informatieverstrekking op het gebied van toerisme en reserveringsbureaus	Reisbemiddeling en informatieverstrekking
79120	Reisorganisatie	Reisorganisatie
82300	Organiseren van congressen en beurzen	Organisatie congressen en beurzen
94994	Vriendenkringen op het gebied van cultuur, fanclubs en overige kunstbevordering	Podiumkunst

Van SBI tot subbranche (deel 2)

SBI- code	SBI omschrijving	Subbranches
90011	Beoefening van podiumkunst	Podiumkunst
90012	Producenten van podiumkunst	Podiumkunst
90013	Circus en variété	Podiumkunst
9002	Dienst voor de uitvoerende kunsten	Podiumkunst
59111	Productie van films (geen televisiefilms)	Podiumkunst
9003	Schrijven en overige scheppende kunst	Podiumkunst
90042	Evenementenhallen	Overige gastvrijheidssector
9103	Monumentenzorg	Overige gastvrijheidssector
91042	Natuurbehoud	Overige gastvrijheidssector
93195	Organiseren van sportevenementen	Overige gastvrijheidssector
93212	Kermisattracties	Overige gastvrijheidssector
96040	Sauna's, solaria, baden e.d.	Overig gastvrijheidssector
91022	Kunstgalerieën en -expositieruimten	Musea & exposities
91021	Musea	Musea & exposities
91041	Dieren- en plantentuinen, kinderboerderijen	Dagrecreatie (pret)parken/(dieren)tuinen
93211	Pret- en themaparken	Dagrecreatie (pret)parken/(dieren)tuinen
93199	Overige sportactiviteiten n.e.g.	Dagrecreatie overig
93299	Overige recreatie n.e.g. (geen jachthavens)	Dagrecreatie overig